

Provincies verschuiven kosten faunaschade naar grondgebruiker

Friesland en Noord-Holland verhogen het eigen risico bij faunaschade door ganzen van 5 procent naar 20 procent. Ook de vergoeding voor zwijnschade raakt onder druk. De provincies doen dit om grondeigenaren aan te zetten tot het adequaat voorkomen van faunaschade.

Auteur: Minou van Dillen

In het schadejaar 2019, dat loopt van 1 november 2018 tot 1 november 2019, is aan grondgebruikers rond 25,5 miljoen euro uitgekeerd voor schade aangericht door wild. Ganzen souperen 85 procent van dit bedrag op. Dat is sommige provincies wat te gortig.

Schade is te groot

Friesland heeft al in 2018 het eigen risico bij schadevergoeding verhoogd van 5 procent naar 20 procent. De argumentatie was dat de kosten van de vergoedingen te hoog waren opgelopen en dat een trendbreuk nodig werd geacht.

Noord-Holland heeft in juni dit jaar besloten om met ingang van 2021 dezelfde verhoging van het eigen risico door te voeren als in Friesland. De schade door ganzen is te groot geworden, vinden beide provincies. Daarom zijn meer prikkels nodig om grondgebruikers aan te zetten tot een adequaat voorkómen van ganzenschade. Dit kan met maatregelen zoals vergassen, verjagen met het geweer en ook het schudden of prikken van eieren.

Friesland en Noord-Holland namen in het schadejaar 2019 samen 64 procent van de ganzenschade voor hun rekening, respectievelijk 39 procent en 25 procent. Het probleem ligt daarbij niet zozeer bij de trekganzen die hier komen overwinteren, maar bij de ganzen die hier jaarrond verblijven, de zomerganzen. De populatie van de zomerganzen is veel groter dan de streefstand, en het bereiken van die streefstand is problematisch. Juist nu dit het geval is, en de schade groot is, wordt de verantwoordelijkheid voor het populatiebeheer meer naar de grondgebruiker geschoven. De basis hiervoor vinden provincies in de Wet natuurbescherming (Wnb).

Wettelijke grond

Het voorkomen van faunaschade is volgens die wet in beginsel de eigen verantwoordelijkheid van de grondgebruiker. Faunaschade komt voor rekening van de grondgebruiker zolang de overheid geen belemmeringen oplegt om deze schade te voorkomen. Deze wettelijke eigen verantwoordelijkheid blijkt ook uit een uitspraak uit 2018 van de Raad van State. De Wnb verlangt dat een grondgebruiker alles in het werk stelt om schade te voorkomen of te beperken. Als de grondgebruiker schadevergoeding aanvraagt,

zal deze moeten aantonen dat adequaat gebruik is gemaakt van de mogelijkheden die hem wettelijk ter beschikking zijn gesteld. Als de overheid die grondgebruiker echter zodanig beperkt dat schade (deels) niet voorkomen kan worden, omdat bepaalde diersoorten beschermd moeten worden, dan bepaalt de wet dat daar een redelijke tegemoetkoming van een deel van de schade tegenover moet staan. Er is dus een verband tussen de door de overheid toegestane maatregelen om adequaat schade te voorkomen en het deel van de schade dat de overheid vergoedt.

In bepaalde gebieden, zoals de aangewezen foerageergebieden en Natura2000-gebieden, wordt 100 procent van de getaxeerde schade vergoed. Maar de provincie Noord-Holland betoogt dat de belemmeringen om adequaat ganzenschade te bestrijden in grote delen van de provincie zijn weggenomen. Daarom vind zij de verhoging van het eigen risico gerechtvaardigd.

Schade wild zwijn

Schadevergoeding wild zwijn uitgekeerd door Bij12 in het schadejaar 2019

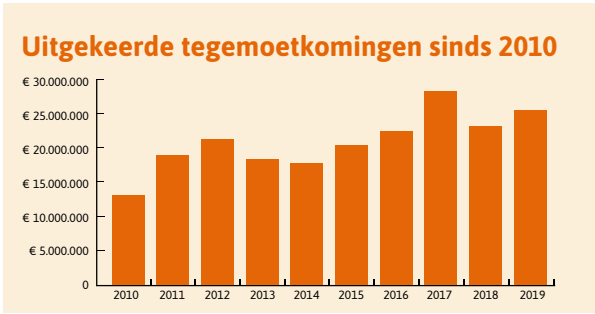
Overijssel	€ 44.509
Gelderland	€ 125.286
Brabant	€ 129.757
Limburg	€ 163.425

De schade door ganzen is te groot geworden, zo is de argumentatie

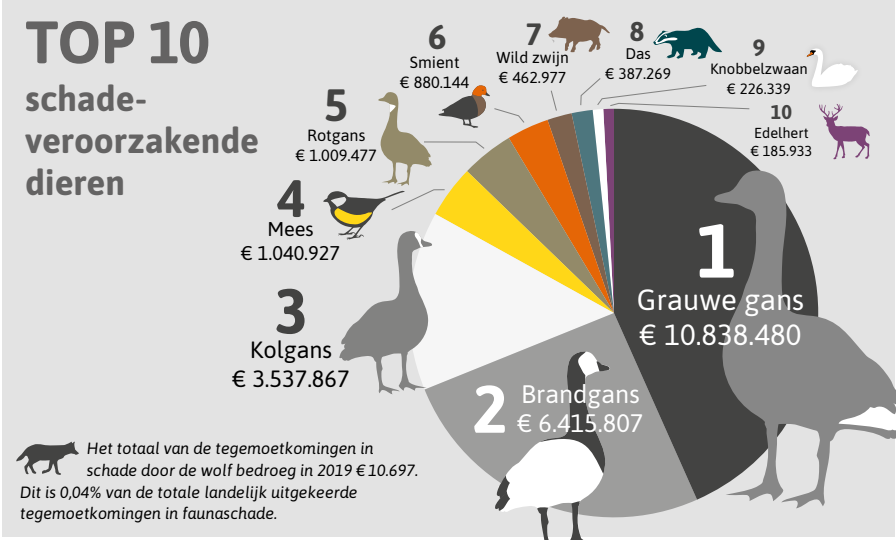
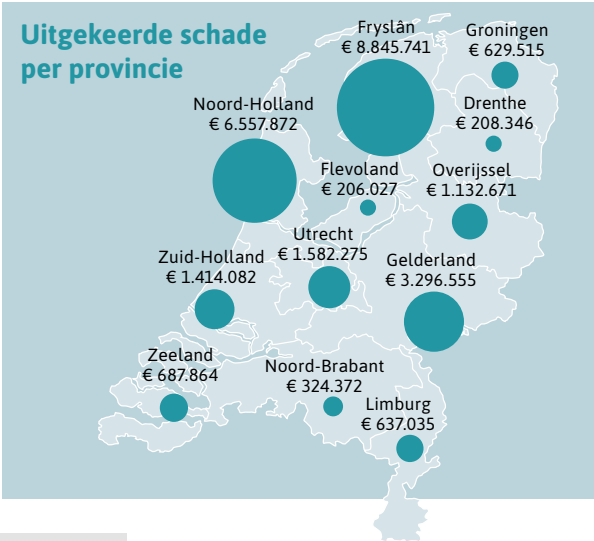
Cijfers faunaschade 2019

Dit zijn de cijfers van tegemoetkomingen in schade die door BIJ12 in het schadejaar 2019 namens de provincies zijn uitgekeerd. Een schadejaar loopt van 1 november tot 31 oktober.

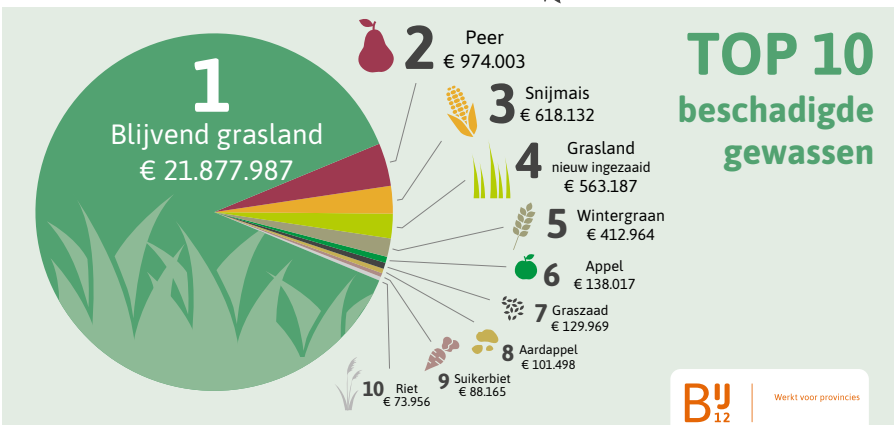
Uitgekeerde tegemoetkomingen in 2019 door alle provincies samen: **€ 25.522.355**

Kijk ook op bij12.nl/monitor

Ook hier ziet de provincie een prikkel voor grondgebruikers om serieus werk te maken van schadepreventie.

Bron: BIJ12 - Vormgeving: Ocelot Ontwerp

Wild zwijn vogelvrij

Overijssel heeft in mei dit jaar bekend gemaakt om per 1 januari 2022 de schade veroorzaakt door wilde zwijnen helemaal niet meer te vergoeden. Vijf wildbeheerseenheden hebben op basis

van een ontheffing alle ruimte gekregen om door afschot schade door wilde zwijnen te voorkomen. Daarmee stelt de provincie dat er geen tegemoetkoming voor schade meer uitgekeerd hoeft te worden.

In de andere provincies waar het wild zwijn voorkomt, Gelderland, Brabant en Limburg, worden momenteel alle middelen ingezet om de aantallen wilde zwijnen te reduceren. Aanleiding daarvoor is de Afrikaanse varkenspest (AVP) die in Oost-Europa aanwezig is, en die eind 2018 tot grote zorg ook in België opdook. Buiten de leefgebieden op de Veluwe en de Meinweg in Limburg, zijn de wilde zwijnen daarom eigenlijk niet meer gewenst. Maar omdat de het nulstandsbeleid buiten de leefgebieden in de afgelopen jaren niet gehandhaafd is, zijn de aantallen wilde zwijnen flink toegenomen en worden nu alle middelen ingezet om de stand te reduceren. De vraag is of ook andere provincies dan Overijssel dit aan zullen grijpen om de schadevergoeding aan de grondgebruiker te willen stoppen.

Drs. M.R.B. van Dillen MBA is redacteur van De Landeigenaar